

REGULAMENTUL ARIILOR PROTEJATE
ROSCI0033 CHEILE ȘUGĂULUI-MUNTICELU
(incluzand REZERVAȚIA NATURALĂ CHEILE ȘUGĂULUI – 2.652
si PEȘTERA MUNTICELU – 2.648) si
ROSPA0018 CHEILE BICAZULUI-HASMAS (doar partea suprapusa cu ROSCI0033)

I. CADRUL ORGANIZATORIC

Art.1. Situl Natura 2000 ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu reprezintă una din cele mai valoroase arii protejate din Carpați, având o importanță internațională și comunitară datorită unicității sale și elementelor peisagistice, geologice, geomorfologice, ecologice, floristice și faunistice pe care le conservă.

Art.2. Prezentul Regulament vizează aria naturală protejată Cheile Șugăului -Munticelu, sit de importanță comunitară – cod ROSCI0033- inclus în rețeaua ecologică europeană NATURA 2000, sit ce include în totalitate ariile protejate: rezervația naturală Cheile Șugăului–cod 2652- și monumentul naturii Peștera Munticelu-cod 2648.

Art.3. ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu a fost desemnată prin Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, cu modificările și completările ulterioare;

Art.4. Rezervația naturală Cheile Șugăului-a constituit legal conform deciziei nr. 290 din 20 iunie 1971 a Comitetului Executiv al Consiliului Popular Județean Neamț, ca rezervație geologică, iar suprafața protejată conform actului inițial de declarare este de 90 ha, suprafață corectată la 142ha prin proiectul Inspire 2015.Această suprafață cuprinde zona stâncoasă a masivului Munticelu, cu abrupturile și grohotișurile aferente. Conform fundamentării științifice a actului de constituire, Academia Română prin Subcomisia pentru Monumentele Naturii Iași, suprafața de 90ha este considerată zonă de protecție strictă.

Art.5. Aria sitului de importanță comunitară ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu, parte a rețelei ecologice europene NATURA 2000, include în totalitate Rezervația naturală Cheile Șugăului și are o suprafața de 335 ha. Zona cheilor Șugăului propriu-zise și anume cursul inferior al pârâului Șugău, înainte de confluența cu râul Bicaz are o suprafață de cca. 3 ha și aparține ambelor arii protejate.

Art.6. Situl ROSCI0033 Cheile Șugăului -Munticelu se suprapune în întregime cu partea de nord-est a ROSPA0018 Cheile Bicazului-Hășmaș, administrat de Romsilva prin Administrația Parcului Național Cheile Bicazului-Hășmaș.

Art.7. Rezervația are o zonă de suprapunere, sub 5 % din suprafața totală, cu Parcul Național Cheile Bicazului-Hășmaș, la limita flancului nord-estic al acestuia. Perimetrul comun cuprinde Cheile Șugăului propriu-zise și versantul calcaros vestic al acestora Piatra Șutoaiei. Cea mai mare parte a masivului calcaros Munticelu și zonele carstice ce includ Peștera Șura Glodului-Peștera Tunel și Peștera Munticelu -Ghiocelul sunt în afara Parcului național Cheile Bicazului-Hășmaș.

Art.8. Rezervația naturală Cheile Șugăului și Monumentul naturii Peștera Munticelu au fost declarate prin Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a - Zone Protejate.

Art.9. Scopul Regulamentului este crearea unui sistem de management specific, unitar, integrat și a unui instrument normativ adecvat pentru conservarea și administrarea durabilă a patrimoniului natural al sitului ROSCI0033 Cheile Șugăului -Munticelu și a ariilor naturale protejate incluse, conform obiectivelor de management ale fiecăreia.

Art.10.ROSCI0033 Cheile Șugăului -Munticelu ROSCI0033 este situată în partea de vest a jud. Neamț, în masivul Hășmaș, pe teritoriul comunelor Bicaz Chei și Bicazu Ardelean, la nord de cariera de calcar Bicaz Chei, pârâul Bicaz și DN 12C, Km 34. Coordonatele geografice în centrul rezervației sunt 46°51'lat.N și 25°48'long.E. Altitudinea maximă este de 1387m -în creasta Munticelu-Piatra Șugăului.

Art.11. Rezervația naturală Cheile Șugăului cuprinde masivul calcaros al Munticelului, o culme predominant stâncoasă, orientată nord-sud, cu o lățime între 100-500 m -pe direcție vest – est și lungă de cca. 3 Km-pe direcție nord – sud.

Art.12. Situl ROSCI0033 include întreaga rezervație naturală Cheile Șugăului și se extinde, cu zone forestiere și de pajiști, la vest și la est de zona abrupturilor calcaroase. Astfel, situl ROSCI0033 este delimitat de repere topografice clare, drumul forestier și pârâul Șugău în partea vestică și drumul și poteca de acces public de la est de culmea Munticelu.

Art.13.Hărțile sitului, inclusiv zonele de suprapunere cu alte arii protejate adiacente, sunt anexate la planul de management și pot fi accesate pe pagina web www.sugau.ro.

Art.14. Limitele sitului ROSCI0033 Cheile Șugăului – Munticelu sunt prezentate pe pagina web a autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art.15. Limitele ariei protejate ROSCI0033 sunt următoarele:

La Sud: DN 12CBicaz-Lacu Roșu,19 km de Bicaz;

La Nord: extremitatea nordică a masivului calcaros Munticelu-șaua Munticelu - Criminiș);

La Vest: drumul forestier Șugăușipârâul Șugău

La Est: drumul de care și poteca de la est de Piatra Glodului, sat Gherman, com. Bicaz Chei și poteca din Creasta Munticelu-Criminiș.

Art.16.În perimetrul sitului Cheile Șugăului – Munticelu pot fi delimitate următoarele areale și ecosisteme ce adăpostesc tipuri de habitate naturale specifice :

- (1) **Stâncăriile și grohotișurile calcaroase din Culmea Munticelu:** întreg masivul calcaros al Munticelului inclusiv zonele de grohotiș;respectiv: Cheile Șugăului, inclusiv versanții din exterior -Piatra Strungii și Piatra Șutoaiei, Piatra Glodului, Piatra Șugăului-creasta și toate zonele de abrupt ale masivului calcaros Munticelu de la vest, nord-vest și nord de Piatra Glodului, Jgheabul cu Luși, Peștera Munticelu sau Ghiocelul - Monument al Naturii, Peștera Șura Glodului sau Peștera Tunel. Cuprinde arii speciale de conservare și habitatele naturale identificate conform Directivei Habitate 92/43 CEE: habitate de vegetație chasmofitica pe versanți calcaroși, habitatul pădurilor relictare de *Pinus sylvestris*, habitatele specific grohotișurilor și lespezilor calcaroase, habitate speleale și ale grotelor neexploatate turistic.
- (2) **Ecosistemele acvatice din Pârâul Șugăuși Cheile Șugăului:** Cheile Șugăului – versanții interiori, Peștera Izvorul Șugăului-grota în travertin de la intrarea în Chei, versant stâng), depozitele de tufuri calcaroase în geneză activă, zonele umede și izvoarele carstice petrifiante de la intrarea amonte în Cheile Șugăului-versant stâng, ecosistemele acvatice din albia și imediata vecinătate a pârâului Șugău. Aceste zone include habitate acvatice de apă dulce,zone umede, mlaștini și izvoare petrifiante cu asociații de briofite, arii speciale de conservare și habitate de interes conservativ prioritar identificate conform Directivei Habitate 92/43 CEE. Cheile Șugăului sunt un unicat sub aspect peisagistic și geomorfologic.
- (3) **Zonele împădurite din partea vestică, Nordicăși sudică a culmii Munticelu:** versantul împădurit vestic și nordic (stanga pârâului Șugău) și zona forestieră mai îngustă din sud, sud-est și nord-est, inclusiv pădurile de conifere ce urcă spre zona înaltă a Munticelului, pe jgheaburi și fundament predominant stâncos. Cuprinde habitate naturale forestiere: păduri acidofile de *Picea*, păduri dacice de fag, păduri relictare de pin roșu.

(4) **Pajiștile montane din versantul vestic și estic al Culmii Munticelu:** include fânețele și pășunile din versantul vestic –spre pâraul Șugău-, precum și cea mai mare parte a versantului estic –la exteriorul culmii calcaroase Munticelu, cu precădere spre Bicazu Ardelean. Cuprinde habitate de pajiști sud-est carpatice și daco-getice și fânețe montane.

(5) **Ecosistemele artificiale:** aferente gospodăriilor și drumului forestier din valea Șugăului. Includ habitate artificiale și semi-naturale cu diferite grade de antropizare.

Art.17. Arealele de antropizare maximă din interiorul sitului cuprind o zonă de dezvoltare rurală și un perimetru administrativ:

(1) Zona de dezvoltare rurală: în extravilanul comunei Bicaz Chei, pe malul stâng al pâraului Șugău. Include areale restrânse aferente gospodăriilor locale în care se desfășoară activități rurale tradiționale: culturi agricole de subzistență și creșterea animalelor.

(2) Perimetrul administrativ: situate în extremitatea sudică a sitului. Este strict limitat la perimetrul aferent cabanei Ecolog, sediul administrativ al ariei protejate, incluzând și poteca de legătură de cca. 200m, cu poarta de intrare în rezervație din apropierea drumului național. Aceasta este zona principală de acces în aria naturală protejată.

Art.18. Proprietarii, deținătorii și utilizatorii de terenuri și construcții de orice fel din situl ROSCI0033, incluzând rezervația naturală Cheile Șugăului, au obligația respectării statutului de arie protejată, a planului de management și a prezentului regulament.

Art.19.(1) Situl Cheile Șugăului-Munticelu este situat în extravilanul comunelor Bicaz Chei și Bicazu Ardelean și aparține majoritar domeniului public al statului și domeniului privat al primăriilor respective.

Art.20. (1) Bunurile patrimoniului geologic și speologic, ca bunuri naturale ale subsolului, sunt bunuri proprietate publică.

(2) Instrăinarea din proprietate publică a unui teren ce cuprinde bunuri ale patrimoniului geologic este interzisă.

Art.21. Sediul Custodelui rezervației naturale -cabana Ecolog și dotările aferente sunt proprietate privată a organizației neguvernamentale ”Clubul Montan Român”, persoană juridică cu sediul social în Piatra Neamț.

Art.22. Amenajările executate în interiorul sitului, în scop ecologic și ecoturistic, cum sunt căile de acces, scări, balustrade, marcaje, bănci, măsuțe, panouri și indicatoare de informare și avertizare, coșuri și containere pentru gunoi, trasee de escaladă, intră în proprietate publică, indiferent de proveniența acestora.

Art.23. Toată infrastructura de administrare, supraveghere și vizitare -construcții, aparatură de comunicații, sisteme supraveghere video, sisteme de iluminat și alimentare cu energie, mijloace de transport, echipamente de protecție și de lucru, puncte de observare, trasee de

vizitare cu toate dotările aferente, trasee via ferrata, poduri și podețe, spații administrative, realizate din fonduri publice intră în proprietate publică și este administrată de custodele ariei protejate.

Art.24. Proprietarii sau administratorii terenurilor ce cuprind intrări în peșteri au obligația de a asigura accesul spre aceste intrări.

Art.25. Proprietarii, utilizatorii și/sau administratorii de terenuri au obligația de a asigura liberul acces al vizitatorilor/turiștilor/alpiniștilor pe potecile și traseele turistice și alpinistice.

Art.26. Proprietarii, utilizatorii și/sau administratorii de terenuri au obligația de a asigura liberul acces în zonele în care se realizează activități pe raza rezervației, cu condiția ca aceste activități să nu aducă prejudicii proprietarilor de terenuri.

Art.27. Proprietarii și deținătorii cu orice titlu de terenuri în interiorul ariei protejate sunt răspunzători de gospodărirea, conservarea și integritatea acestora.

Art.28. Bunurile patrimoniului natural existente în sit, deținute în regim de proprietate privată, sunt ocrotite și se conservă de proprietarii lor cu respectarea obligațiilor legale și a prezentului regulament.

Art.29. Dacă proprietarul nu consimte/nu respect sau nu este capabil de a realiza măsurile speciale de ocrotire și conservare stabilite, Custodele rezervației va sesiza autoritatea centrală pentru protecția mediului care, în condițiile legii, poate institui un regim special de administrare a bunurilor în cauză și poate solicita instanței judecătorești măsura indisponibilizării provizorii sau definitive.

II. OBIECTIVE PROTEJATE.

Art.30. Pe raza rezervației naturale Cheile Șugăului este protejat patrimoniul natural în totalitatea acestuia: suportul geologic petrografic și structural-tectonic, relieful și procesele geomorfologice caracteristice, biodiversitatea și habitatele naturale, resursele de apă și fondul pedologic.

Art.31. Rezervația naturală Cheile Șugăului – Munticelu este de tip mixt datorită prezenței unor elemente peisagistice de referință- relief calcaros și carstic, elemente floristice, faunistice și ecologice caracterizate prin raritate sau unicitate.

Art.32. Aria protejată ROSCI0033 Cheile Șugăului – Munticelu, cuprinzând integral și Rezervația naturală Cheile Șugăului, a fost declarată sit de importanță comunitară datorită prezenței unor habitate naturale și specii de plante și animale de interes conservativ comunitar, listate în legislația specific națională și în directivele Uniunii Europene.

Art.33. Speciile și habitatele de interes conservative sunt descrise în planul de management integrat al sitului, unde se prezintă presiunile și amenințările la adresa acestora, hărțile de distribuție, modalități de monitorizare, precum și măsurile de management adecvate.

Art.34. Custodele va inventaria componentele biodiversității, tipurile de habitate și elementele cadrului natural și va monitoriza starea de conservare a acestora.

Art.35. Custodele, cu sprijinul partenerilor de specialitate, identifică, inventariază, monitorizează și implementează măsurile de conservare pentru:

- zonele deteriorate ce necesită măsuri de reconstrucție ecologică;
- speciile amenințate, periclitate, vulnerabile sau rare;
- speciile prioritare, periclitate și/sau endemice care necesită măsuri urgente de conservare;
- speciile de interes comunitar;
- valorile patrimoniului geologic, geomorfologic, speologic, hidrologic și pedologic;
- habitatele naturale, speciile de plante și animale care au făcut obiectul desemnării ariilor naturale protejate;
- speciile de plante și de animale care necesită o protecție strictă-specii cheie.

III. FORMA DE ADMINISTRARE

Art.36.ROSCI0033 Cheile Șugăului- Munticelu și ariile naturale protejate incluse sunt administrate de custode, în baza Convenției de custodie semnată cu autoritatea centrală pentru protecția mediului.

Art.37. Atribuțiile Custodelui:

- (1) Asigură un regim sever de pază a ariilor naturale protejate, prin interzicerea oricăror activități în discordanță cu protecția mediului înconjurător;
- (2) Elaborează, modifică, completează și aplică măsurile din planul de management al ariilor naturale protejate;
- (3) Asigură gospodărirea și conservarea ariilor naturale protejate conform Regulamentului, Planului de management și convenției de custodie;
- (4) Coordonează și avizează activitățile din interiorul ariilor naturale protejate, din categoriile: protecție, conservare, amenajare, turism, cercetare științifică, educație și instrucție ecologică.
- (5) Colaborează și ține permanent legătura cu autoritățile competente centrale și locale pe care le informează sau sesizează la nivelul corespunzător ori de câte ori este necesar;
- (6) Furnizează date și informații sistemului informațional național pentru arii naturale protejate și diversitate biologică;
- (7) Întocmește și completează documentația tehnică a ariilor naturale protejate care poate fi consultată de către factorii interesați, conform legii.

(8)Stabilește componența unui grup consultativ de experți, colaborează cu aceștia și organizează întâlniri de lucru programate de comun acord;

Art.38. Sediul de teren al Custodelui este la cabana “ECOLOG”, în perimetrul administrativ al sitului, obiectiv construit și administrat de Clubul Montan Român.

Art.39. Componența serviciului de custodie și șeful acestuia sunt stabilite de Custode.

IV. SUPRAVEGHERE ȘI CONTROL.

Art.40. Activitatea curentă de supraveghere și control în teren este organizată și exercitată de Custode sub forma serviciului de rangeri și de alte autorități competente, conform legii.

Art.41. Serviciul de rangeri este compus din personal angajat sau voluntar, permanent, temporar sau sezonier și este dotat corespunzător, cu echipament pentru patrulare, intervenție, prim-ajutor și comunicație.

Art.42. Rangerii au obligația de a sesiza imediat autoritățile competente teritoriale asupra faptelor ce aduc prejudicii bunurilor patrimoniului natural. Autoritățile sesizate sunt obligate să procedeze la constatarea faptelor și la aplicarea măsurilor prevăzute de lege.

Art.43. Cazurile relevante de încălcare a legislației de mediu și a prezentului regulament și care necesită o reacție promptă vor fi semnalate de către Custode autorităților competente sub forma unui document operativ denumit “Raport de Urgență”.

Art.44. Custodele asigură supravegherea ariei protejate cu sprijinul și colaborarea celor desemnați prin lege să organizeze și să exercite controlul asupra respectării legalității în sfera lor de competență, respectiv: autoritățile centrale și regionale de protecția mediului, de gospodărire a apelor și a pădurilor, APM Neamț, Garda de Mediu Neamț, Direcția Silvică Neamț, Ocolul Silvic Bicz, Districtul Silvic Bicz Chei, Districtul Silvic Bicazu Ardelean, Apele Române – oficiul Piatra Neamț, Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și Cinegetic, Consiliul Județean Neamț, Prefectura Jud. Neamț, Poliția județeană și locală, Primăria Bicz-Chei și Primăria Bicazu Ardelean.

Art.45. Custodele asigură un regim restrictiv sever pentru anumite poteci din interiorul sitului prin monitorizarea circulației turistice, limitarea încărcării unui traseu sau a unei zone peste capacitatea de suportabilitate stabilită, interzicerea devierii de la traseu în zonele de restricție și practicarea unui turism organizat.

Art.46.În îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, custodele ariilor naturale protejate se vor legitima cu legitimații emise conform legii.

Art.47. Proprietarii și administratorii de facilități turistice, industriale, zootehnice, agricole și meșteșugărești, societăți comerciale și unități de alimentație publică cu activitate în perimetrul sau în imediata vecinătate a ariei protejate Cheile Șugăului-Munticelu au obligația

de a prezenta autorizația de mediu pentru activitățile desfășurate, la solicitarea custozilor/rangerilor.

Art.48. La sediul administrativ al rezervației de la cabana Ecolog se va organiza un punct de monitoring al circulației turistice, al obiectivelor naturale protejate și al factorilor climatici și de mediu, în colaborare cu autoritățile și instituțiile competente interesate.

Art.49. Custodele poate institui un sistem de tarife pentru eliberarea de avize și pentru acces în ariile protejate administrate, inclusiv Peștera Munticelu, pentru bunuri, facilități, servicii și activități specifice desfășurate în interiorul rezervației, conform legislației în vigoare.

Art.50. Sistemul de tarife se aprobă conform legii, iar sumele colectate se vor utiliza de Custode exclusiv pentru administrarea, promovarea și protejarea bunurilor patrimoniului natural al rezervației.

Art.51. Sumele colectate prin aplicarea sistemului de tarifare vor fi făcute publice pe site-ul ariei protejate administrat de Custode, www.sugau.ro și vor fi menționate în raportul anual elaborat de Custode.

Art.52. Este interzisă vizitarea sitului fără plata tarifelor de vizitare din momentul în care acest sistem va fi implementat.

Art.53. Tarifele de vizitare a sitului ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu, incluzând rezervația naturală Cheile Șugăului și monumentul naturii Peștera Munticelu sunt următoarele:

- (1) Taxa de acces în sit = 5 lei/persoană. Aceasta taxă nu include vizitarea peșterii Munticelu și nici accesul în traseele de via ferrata. Taxa include un material informativ-promoțional -pliant, vedere, hartă /persoană și drept de acces în traseele de drumeție, alpinism și escaladă.
- (2) Taxa de acces pentru grupuri organizate de elevi sau studenți, inclusiv pentru personalul didactic însoțitor = 3 lei/persoană. Această taxă nu include vizitarea peșterii Munticelu și nici accesul în traseele de via ferrata. Taxa include un material informativ-promoțional -pliant, vedere, hartă /persoană și drept de acces în traseele de drumeție, alpinism și escaladă.
- (3) Taxa de vizitare a peșterii Munticelu, doar cu ghid însoțitor = 10 lei/persoană. Custodele pune la dispoziție ghidul însoțitor și o lanternă frontală cu led/ persoană.
- (4) Taxa de vizitare a peșterii Munticelu pentru grupuri organizate de elevi sau studenți, inclusiv pentru personalul didactic însoțitor = 5 lei/persoană. Custodele pune la dispoziție ghidul însoțitor și o lanternă frontală cu led / persoană.
- (5) Taxa de acces în traseele de via ferrata = 10 lei/persoană. Accesul este permis doar cu echipament corespunzător obligatoriu: ham, cască, set special via ferrata. Echipamentul poate fi închiriat de la Custode, la cabana Ecolog.

(6) Copiii sub 7 ani au acces gratuit în sit, inclusiv în peștera Munticelu. Accesul copiilor sub 7 ani în traseele de via ferrata este interzis.

Art.54. Taxa pentru eliberarea de avize = 150 lei/aviz pozitiv sau negativ. Solicitarea va fi adresată Custodelui, în scris.

Art.55. Taxele de la art.53 și art.54 , precum și orice alte taxe percepute de Custode pentru alte activități desfășurate în perimetrul ROSCI0033 Cheile Sugăului-Munticelu, se încasează la sediul Custodelui sau la cabana Ecolog, la punctele de informare și control sau de către agenții Custodelui din teren.

Art.56. Tarifele pentru vizitare și pentru alte activități desfășurate în aria protejată se vor afișa la intrarea în sit, la sediul Custodelui de la cabana Ecolog și online pe pagina www.sugau.ro.

Art.57. Localnicii din comunele Bicaz Chei și Bicazu Ardelean, precum și deținătorii sau administratorii de terenuri din perimetrul sitului sunt exonerati de la plata taxelor de acces în aria protejată.

V. CONSERVARE ȘI AMENAJARE.

Art.58. Toate lucrările și acțiunile de conservare, amenajare și monitorizare a factorilor de mediu în perimetrul sitului sunt efectuate doar cu aprobarea Custodelui, conform prezentului regulament și planului de management aprobat de autoritățile competente.

Art.59. Necesitățile de protecție ecologică a patrimoniului natural sunt obiective de mediu prioritare oricăror alte obiective și interese economice, personale sau de grup.

Art.60. Sunt admise doar acele intervenții, amenajări și investiții care au o bază strict ecologică:

- a) asigură ocrotirea și perpetuarea optimă a obiectivelor pentru care au fost constituite ariile protejate;
- b) asigură reestetizarea ambientului, combaterea eroziunii și salubritatea mediului natural de deșeuri și urme antropice;
- c) favorizează reconstrucția ecologică, refacerea și conservarea biodiversității și a resurselor naturale;
- d) asigură conservarea tuturor habitatelor originale: abrupturi, culmi, stâncării și grohotișuri, chei, peșteri și avenuri, zone de ecoton, izvoare petrifiante, zone umede, mlaștini, cursuri de apă subterane și de suprafață.

Art.61. Nu sunt acceptate intervențiile care conduc la distrugerea unor habitate și nișe specifice, cum ar fi: zone de ecoton, zone umede, poieni, abrupturi, stâncării, cursuri de apă, peșteri.

Art.62. Pe măsura obținerii fondurilor necesare, Custodele va efectua delimitarea în teren a rezervației și întreținerea în timp a tuturor mijloacelor vizuale de semnalizare.

Art.63.În toate punctele de acces în rezervație, la intrarea în zonele cu restricții privind accesul publicului și pe toate traseele frecventate se vor amplasa panouri de avertizare și informare unitare ca design-grafică-conținut.

Art.64. Construcțiile, dotările și amenajările existente în perimetrul rezervației vor fi destinate, cu prioritate, activităților administrative, științifice, de educație și instrucție ecologică organizate în cooperare cu instituții de cercetare, învățământ, societăți comerciale și organizații neguvernamentale.

Art.65. Amenajamentele silvice pentru fondul forestier de pe raza sitului ROSCI0033 și a rezervației naturale Cheile Șugăului se aprobă cu avizul Custodelui, în vederea armonizării cu planul de management integrat.

Art.66. Administratorul fondului forestier național de pe raza sitului ROSCI0033 este obligat să transmită Custodelui, anual, situația aplicării amenajamentelor silvice pe aceste terenuri.

Art.67. Custodele are dreptul de a verifica aplicarea în practică a tipului, intensității și volumului tratamentelor/tăierilor/lucrărilor speciale executate în fondul forestier de pe raza sitului ROSCI0033.

VI. ACTIVITĂȚI PERMISE.

Art.68. Autorizarea activităților în perimetrul rezervației Cheile Șugăului, a ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu se face cu avizul Custodelui, pe baza unei solicitări scrise.

Art.69. Activitățile științifice și cele de ocrotire, igienizare, educație și instrucție ecologică au un caracter prioritar.

Art.70. Toate activitățile cu caracter științific efectuate în perimetrul sitului se desfășoară cu informarea prealabilă a Custodelui, după obținerea avizului acestuia. Solicitarea adresată în scris Custodelui va cuprinde: denumirea instituției, numele titularului / directorului de proiect, denumirea temei de cercetare și/sau a proiectului, perioada efectuării studiilor, membrii echipei de cercetare, perimetrul și obiectivele ce urmează a fi studiate, căile de acces, locurile de campare și mijloacele de investigație ce vor fi utilizate.

Art.71. Prelevarea și colectarea de probe, eșantioane și orice material biologic, pedologic, mineralogic, geologic sau arheologic se poate realiza numai cu avizul Custodelui și doar în situații speciale bine fundamentate științific și în anumite condiții impuse de necesitățile de ordin conservativ.

Art.72. Alte activități admise în condițiile armonizării lor depline cu obiectivele ecologice sunt ecoturismul, drumetia, speologia, schiul de tură, escalada și alpinismul.

Art.73.În zona locuințelor și terenurilor private din interiorul ariei protejate sunt admise doar activități tradiționale – gospodărești ale populației locale, în scopul asigurării subzistenței, în condiții legale și cu respectarea prezentului regulament și a planului de management.

Art.74.În zona Cheilor Șugăului propriu-zise, în zonele de abrupturi stâncoase și grototșuri precum și în zonele grotelor și peșterilor –indiferent de dimensiunile acestora- se admit doar activități de cercetare, educație și ecoturism.

Art.75.În celelalte zone din ROSCI0033 se pot desfășura următoarele activități:

- a) științifice și educative;
- b) activități de ecoturism care nu necesită realizarea de noi construcții;
- c) utilizarea rațională a pajiștilor pentru cosiți/sau pășunat numai cu animale domestice, proprietatea membrilor comunităților ce dețin pășuni în perimetrul rezervației, pe suprafețele, în perioadele și cu speciile și efectivele aprobate de Custode, conform legislației în vigoare, astfel încât să nu fie afectate habitatele naturale și speciile de floră și faună din zonă;
- d) localizarea și stingerea operativă a incendiilor;
- e) intervenții pentru menținerea habitatelor în vederea protejării anumitor specii, grupuri de specii sau comunități biotice, în urma aprobării autorităților competente;
- f) intervenții în scopul reconstrucției ecologice a ecosistemelor naturale și al reabilitării unor ecosisteme degradate, la propunerea Custodelui, în urma aprobării autorităților competente;
- g) acțiuni de înlăturare a efectelor unor calamități, în baza aprobărilor autorităților competente, la propunerea Custodelui;
- h) acțiuni de protecție a pădurilor, de prevenire a înmulțirii în masă a dăunătorilor forestieri care necesită evacuarea materialului lemnos din pădure, lucrări silvice speciale, de igienizare și conservare bazate pe regenerare naturală și fără extragerea totală a lemnului mort, cu acordul Custodelui și în baza amenajamentului silvic aprobat de autoritățile competente.

Art.76. Lucrările speciale în fondul forestier inclus în ROSCI0033, în afara celor prevăzute în amenajamentele silvice în vigoare, se pot executa doar cu avizul Custodelui și cu aprobarea autorităților publice centrale pentru silvicultură..

Art.77.În zonele din exteriorul abrupturilor stâncoase, respectiv din afara perimetrului rezervației naturale Cheile Șugăului, dar incluse în situl de importanță comunitară ROSCI0033, pe lângă activitățile permise la art.85, se pot admite activități tradiționale de utilizare a unor resurse regenerabile, în limita capacității productive și de suport a ecosistemelor, prin tehnologii cu impact redus, precum recoltarea de fructe de pădure, de ciuperci și de plante medicinale, cu respectarea normativelor în vigoare. Aceste activități se pot desfășura de comunitățile locale și de persoane fizice și juridice care dețin terenuri în perimetrul ariei protejate, cu avizul Custodelui.

Art.78.În anumite zone din sit, unele din activitățile menționate la art.79-87 pot fi restrânse sau chiar interzise de către Custode, temporar sau definitiv, pe baza unor considerente bine fundamentate vizând conservarea biodiversității sau siguranța vizitatorilor.

Art.79. Persoanele fizice și juridice care desfășoară activități de exploatare a resurselor naturale pe teritoriul sitului au obligația să solicite în scris avizul Custodelui pentru desfășurarea activităților respective, cu excepția micilor activități agricole și de creșterea animalelor, desfășurate în mod tradițional de membrii comunităților locale.

Art.80. Emiterea acordului și/sau autorizației de mediu pentru desfășurarea de activități în perimetrul ariilor natural protejate se realizează în baza avizului Custodelui.

VII. ACTIVITĂȚI RESTRICȚIONATE

Art.81.În perimetrul rezervației naturale și a sitului de importanță comunitară este interzisă orice lucrare sau activitate susceptibilă să genereze un impact negativ asupra acestora.

Art.82. Activități cu desăvârșire interzise pe raza ariilor protejate:

- a)lucrări de cercetare, explorare și prospecțiune prin metode distructive;
- b)recoltarea, capturarea, distrugerea sau vătămarea plantelor și animalelor din flora și fauna sălbatică;
- c)pășunatul și tranzitul animalelor domestice în fondul forestier;
- d)tăierea, ruperea, scoaterea din rădăcinia arborilor, puieților sau lăstarilor precum și corhănirea sau însușirea celor ruți sau doborâți de fenomene naturale sau de alte persoane;
- e)distrugerea, perturbarea, modificarea sau alterarea patrimoniului biologic, geologic și speologic;
- f)efectuarea de săpături, decopertări, derocări, desecări, deschideri de cariere;
- g) dislocarea, prelevarea sau colectarea rocilor, fosilelor, florei și faunei fără acordul Custodelui;
- h)dislocarea, deteriorarea, sau distrugerea marcajelor, indicatoarelor și panourilor de informare și avertizare destinate protecției mediului și circulației turistice;
- i)depozitarea sau abandonarea oricăror deșeuri, materiale, substanțe, cadavre de animale, în perimetrul sau învecinătatea ariilor protejate;
- j)camparea în locuri neautorizate, săparea de șanțuri în jurul corturilor sau utilizarea oricăror materiale de origine vegetală (cetină, ferigi, mușchi) sub corturi;
- k)aprinderea focului în locuri neautorizate, a artificiilor și detonarea explozivilor;
- l)producerea de zgomote de orice fel care pot afecta liniștea zonei, fauna sălbatică sau confortul turiștilor;
- m) practicarea deltaplanismului, zborului cu parapanta, ciclismului montan și a sporturilor motorizate în interiorul ariei protejate;

- n) accesul neautorizat cu topoare și alte dispozitive tăietoare manuale sau mecanice;
- o) intrarea în perimetrul zonelor de protecție specială fără permisul de acces eliberat de Custode, în anumite situații care impun aceasta măsură temporară;
- p) realizarea de captări de apă industriale și amplasarea de țevi, conducte, canale, instalații, garduri, gateri și orice alte amenajări sau obiective cu caracter industrial;
- q) amplasarea de noi construcții în ariile speciale de conservare desemnate oficial sau propuse pentru desemnare;
- r) exploatarea industrială a oricărei resurse naturale;
- s) activități care generează poluarea aerului, a apelor și a solului;
- t) activități organizate cu caracter sportiv, alpinistic, turistic, educațional, asociativ sau științific, competiții, tabere, școli sau sesiuni de pregătire fără acordul Custodelui;
- u) realizarea de marcaje și amenajări turistice, trasee alpine și de escaladă precum și a oricăror alte amenajări fără vizul Custodelui;
- v) spălarea autovehiculelor și a altor obiecte poluante, precum și utilizarea detergenților în pârâul Șugău sau în imediata vecinătate a acestuia;
- x) amplasarea locurilor de târlire la mai puțin de 100m de izvoare, pâraieși de fondul forestier;
- y) activități fără acord sau autorizație de mediu, emise de autoritatea competent pentru protecția mediului sau cu încălcarea prevederilor acestora.
- z) orice activități care contravin obiectivelor și măsurilor incluse în planul de management.

Art.83. În Cheile Șugăului propriu-zise, în zonele de abrupturi și grohotișuri precum și în imediata vecinătate a grotelor și peșterilor se interzice desfășurarea oricăror activități umane, cu excepția activităților de cercetare, refacere ecologică, lucrări minimaliste pentru siguranța vizitatorilor, educație și ecoturism, cu limitările impuse prin prezentul regulament și prin planul de management al sitului.

Art.84. În Rezervația naturală Cheile Șugăului sunt interzise:

- a) orice forme de exploatare sau utilizare a resurselor naturale, precum și orice forme de folosire a terenurilor, incompatibile cu scopul de protecție și/sau conservare;
- b) activitățile de construcții-investiții, cu excepția celor destinate administrării ariei naturale protejate și/sau activităților de cercetare științifică, sau celor destinate asigurării siguranței naționale sau prevenirii unor calamități naturale.
- c) vânătoarea la orice specie, cu excepția cazurilor speciale stipulate în planul de management.

Art.85. In situl ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu, vânătoarea este restricționată conform planului de management și este interzisă atât în perimetrul rezervației naturale Cheile Șugăului, cât și în toate zonele de abrupturi și stâncării și la mai puțin de 750m de orice traseu/potecă de vizitare și la toate speciile la care evaluările multianuale nu indică o evoluție pozitivă substanțială certă.

Art.86. Acțiunile de evaluare a vânatului și de interpretare a rezultatelor se fac de către gestionarul fondului de vânătoare cu participarea Custodelui, conform legislației în vigoare. Intenția de organizare a evaluării vânatului este comunicată Custodelui cu minim 7 zile înainte de organizarea evaluării. Custodele este informat din timp dacă acțiunea se anulează sau se amână.

Art.87. Zonele în care vânătoarea este restricționată vor fi desemnate zone de liniște pentru vânat. In aceste zone sunt concentrate cele mai valoroase elemente ale patrimoniului natural al sitului, iar activitățile desfășurate au caracter neinvaziv, respectiv: administrare ecologică, cercetare științifică, educație și ecoturism.

Art.88. Amplasarea de stâne și adăposturi pastorale, adaptate specificului montan și încadrate peisagistic, este permisă numai cu avizul Custodelui.

Art.89. Pe teritoriul sitului ROSCI0033, activitatea pastorală se desfășoară respectându-se încărcatura de animale conform bonității pajistilor.

Art.90. Activitatea pastoral este monitorizată de Custode în vederea evaluării impactului acestei activități asupra florei, faunei și habitatelor și pentru stabilirea unor eventuale restricții în zonele afectate.

Art.91. Pentru protecția și conservarea Peșterii Munticeluși a celorlalte peșteri din perimetrul rezervației, în scopul evitării efectelor negative asupra bunurilor patrimoniului speologic se interzic:

- a) distrugerea sau degradarea resurselor peșterii și efectuarea de săpături sau derocări neautorizate;
- b) colectările de faună, fosile sau de obiecte de interes arheologic, efectuate fără autorizație în peșteri;
- c) pătrunderea, prin forțarea intrării, în Peștera Munticelu sau în alte peșteri închise;
- d) utilizarea neautorizată a peșterilor și desfășurarea unor activități ce pot pune în pericol integritatea sau echilibrul natural al peșterilor;
- e) dislocarea, vânzarea, cumpărarea, colecționarea speleotemelor sau altor resurse ale peșterilor;
- f) degradarea prin inscripționare sau poluarea peșterilor prin depozitarea în interiorul lor sau în elementele de relief apropiate, de obiecte, deșeuri de orice fel, cadavre, substanțe toxice și periculoase, combustibili de orice natură;

- g) distrugerea sau degradarea amenajărilor, marcajelor ori a panourilor indicatoare din exteriorul sau interiorul peșterilor;
- h) efectuarea neautorizată, în perimetrul de la suprafață sau în apropierea intrării unei peșteri, a unor lucrări cum ar fi: defrișări, baraje, explozii, construcții;
- i) îngrădirea accesului persoanelor autorizate spre intrările peșterilor;

Art.92. Pentru protejarea speciilor de păsări, sunt interzise:

- a)uciderea, rănirea sau capturarea intenționată, indiferent de metoda utilizată;
- b) deteriorarea, distrugerea intenționată a cuiburilor și/sau culegerea ouălor din natură;
- c)culegerea ouălor din naturăși păstrarea acestora, chiar dacă sunt goale;
- d) perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere și de migrație;
- e) deținerea exemplarelor din speciile pentru care este interzisă vânarea și capturarea;
- f)comercializarea, deținerea sau transportul în scopul comercializării a păsărilor salbatice, în stare vie sau moartă, sau a oricăror părți sau produse provenite de la acestea.

Art.93. Activitățile de alpinism, escaladă și via ferrata în aria protejată Cheile Șugăului-Munticelu sunt permise doar în zonele amenajate special destinate acestui scop, cu respectarea regulamentului, a planului de management și a normelor tehnice de siguranță și evitare a accidentelor specifice alpinismului și escaladei.

Art.94. Practicarea activităților de alpinism-escaladă-via ferrata este limitată la rutele și zonele de abrupt deja utilizate în mod tradițional în acest scop: Piatra Glodului, Piatra Strungii, Piatra Șutoaiei, Piatra Șugăului – peretele sud-vestic. Aceste zone sunt concentrate în partea sudică a masivului Munticelu, în apropierea intrării în sit dinspre DN 12-C.

Art.95. Se va menține zona de liniște, sălbatică, fără infrastructură de vizitare și escaladă, în abrupturile din versantul vestic al culmii Munticelu.

Art.96. Realizarea unor noi trasee de vizitare, alpinism, escaladă, via ferrata sau variante la rutele deja existente este posibilă doar cu avizul custodelui, în zone în care implementarea acestor infrastructuri nu are impact asupra habitatelor și speciilor.

Art.97. Activitățile de alpinism, escaladă și via ferrata pot fi practicate doar de persoane avizate și instruite, responsabile față de mediul înconjurător, cu respectarea normelor de securitate personală, a partenerilor și a terților, cu utilizarea corectă a unui echipament tehnic adecvat și a procedurilor tehnice specifice.

Art.98. Activitatea de alpinism-escaladă-via ferrata se face exclusiv pe propria răspundere a practicanților, Custodele nefiind răspunzător de un eventual accident, indiferent de circumstanțele și consecințele acestuia.

Art.99. Este interzisă parcurgerea traseelor de vizitare, alpinism, escaladă și via ferrata pe vreme nefavorabilă – ploi, descărcări electrice, vant, ninsori, cu echipament neadecvat sau fără o condiție fizică corespunzătoare.

Art.100. Persoanele fizice și juridice au următoarele obligații în vederea respectării regimului ariei protejate Cheile Șugăului – Munticelu:

- a) să cunoască și să respecte prevederile regulamentului și planului de management al sitului;
- b) să nu desfășoare activități care contravin regulamentului, planului de management sau legislației de mediu în vigoare;
- c) să obțină avizele aferente ariei protejate;
- d) să permită accesul în aria natural protejată a Custodelui și a împuterniciților acestuia pe terenurile deținute cu orice titlu.

Art.101. Încălcarea prevederilor prezentului regulament și a legislației de mediu în vigoare referitoare la ariile protejate atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art.102. Constatarea faptelor ce constituie contravenții și aplicarea sancțiunilor se pot face atât de Poliție, Garda de Mediu și alte instituții abilitate, cât și de Custode, prin personalul special împuternicit, numai pe teritoriul ariei protejate.

Art.103. Custodele are dreptul de a solicita legitimarea persoanelor care au comis fapte sau au fost surprinse încercând să comită fapte care se constituie ca și contravenție pe raza ariei naturale protejate.

Art.104. Cuantumul amenzilor contravenționale pentru încălcarea prezentului regulament este stabilit în conformitate cu legislația în vigoare.

Art.105. Dispozițiile privind contravențiile din prezentul Regulament se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art.106. Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute în actul normativ, agentul constator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul verbal de constatare și sancționare a contravenției.

VIII. PROMOVARE ȘI PARTICIPARE PUBLICĂ.

Art.107. Custodele sitului va acționa pe toate canalele de informare și popularizare avute la dispoziție -presă, internet, pagina web proprie, pliante, broșuri, postere, materiale multimedia digitale pentru promovarea ariilor naturale protejate, a respectului față de natură, pentru educația ecologică a publicului, localnicilor, turiștilor și mai ales a tineretului.

Art.108. Societățile comerciale care desfășoară activități în perimetrul ariei protejate vor putea iniția sau susține, în măsura posibilităților, acțiuni de promovare a rezervației naturale Cheile Șugăului, a sitului de importanțăcomunitară ROSCI0033 Cheile Șugăului-Munticelu, a rețelei ecologice europene NATURA 2000 sau a potențialului natural și ecoturistic al comunelor Bicaz-Chei și Bicazu Ardelean.

Art.109. Custodele poate valorifica sigla, imaginea și denumirile ariilor naturale protejate pe care le administrează, în beneficiul acestora.

Art.110. Participarea publică locală la protejarea și administrarea ariilor naturale protejate se va realiza prin implicarea comunității locale la aplicarea măsurilor de protecție, conservare și utilizare durabilă a resurselor naturale, precum și în acțiuni de dezbatere, informare, educație, ecoturism, igienizare-ecologizareși administrare efectivă în cadrul serviciului de rangeri.

Art.111. Custodele va înființa un centru de vizitare, puncte de informare și control și va amenaja trasee reprezentative pentru informarea și educarea vizitatorilor.

Art.112. Custodele va asigura accesul în cele mai spectaculoase și interesante zone ale rezervației, pentru vizitarea și cunoașterea obiectivelor protejate reprezentative, în scopul creșterii nivelului de conștientizare publică cu privire la valorile patrimoniului natural.

Art.113. Participarea societății civile, a persoanelor fizice și juridice la protejarea și administrarea rezervației se va realiza prin promovarea acțiunilor comune și a proiectelor elaborate de organizații neguvernamentale, companii, unități de cercetare, instituții de învățământ de toate gradele,precum și prin implicarea acestora la implementarea planului de managementși a programelor de cercetare științifică.

Art.114. Modul de administrare a ariei protejate va lua în considerare interesele comunităților locale, facilitându-se participarea localnicilor în luarea deciziei.Vor fi încurajate tradițiile și practicile locale, ecoturismul și turismul rural, în beneficiul comunităților locale.

Art.115.Măsurile de management al rezervației și sitului vor fi elaborate ținând cont de particularitățile regionale și locale ale zonei, de aspectele economice, sociale și culturale, prioritară fiind însă protejarea obiectivelor ariei naturale.

IX. DISPOZIȚII FINALE

Art.116. Respectarea planului de management și a regulamentului este obligatorie atât pentru vizitatorii ariilor naturale protejate și pentru Custodele sitului, cât și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau administrează terenuri și alte bunuri sau care desfășoară activități în perimetrul acestora.

Art.117. Orice persoană fizică sau juridică are obligația de a furniza informațiile și datele solicitate de autoritățile competente pentru protecția mediului și de Custodele sitului, pentru îndeplinirea responsabilităților pe care le au, potrivit legislației în vigoare.

Art.118. In conformitate cu prevederile Legii 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, autoritățile administrației publice locale competente au obligația să actualizeze planurile de amenajarea teritoriului și planurile de urbanism, prin integrarea în cuprinsul acestor documentații a prevederilor referitoare la ariile naturale protejate vizate de planul de management și prezentul regulament.

Art.119. Documentațiile de urbanism și amenajarea teritoriului care vor fi realizate ulterior aprobării planului de management și regulamentului ariilor naturale protejate, trebuie să includă prevederi referitoare la ariile protejate, iar în hărțile / schițele / piesele grafice ale documentațiilor respective vor fi incluse și limitele ariilor naturale protejate.

Art.120. Prezentul regulament completează prevederile planului de management și poate fi modificat sau completat conform prevederilor legale.

Art.121. După aprobare, atât regulamentul cât și planul de management vor fi aduse la cunoștința factorilor interesați și vor fi publicate online pe site-ul web al ariei protejate Cheile Șugăului-Munticelu, www.sugau.ro.

Art.122. Nerespectarea prevederilor prezentului regulament se sancționează conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.49/2011.

Art.123. Verificarea respectării prezentului regulament se face de Custode sau alte instituții, potrivit legislației în vigoare.

Art.124. Prevederile prezentului Regulament se completează cu dispozițiile legale în vigoare referitoare la ariile protejate, protecția mediului, biodiversității și habitatelor naturale.